

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Asia HE 68/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maakaasumarkkinalain 3 ja 93 §:n sekä sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 27 §:n muuttamisesta

Suomen Omakotiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Suomen Omakotiliitto on maamme pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asunnon omistajien valtakunnallinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö. **Omakotiliittoon kuuluu 250 vapaaehtoisvoimin toimivaa omakotiyhdistystä ja vapaa-ajan asukkaiden yhdistystä, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä on 74 000 jäsentä.** Omakotiliitto on maamme 1,1 miljoonan pienkiinteistön omistajan ja 2,7 miljoonan asukkaan asialla. Lisäksi liitto ajaa maamme lähes 500 000 vapaa-ajan asunnon omistajan etua.

Tausta

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maakaasumarkkinalakia ja sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annettua lakia. Ehdotetuilla laeilla pantaisiin täytäntöön maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä annetun direktiivin 2009/73/EY muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/692.

Maakaasumarkkinalakiin lisättäisiin muutosdirektiivin mukainen yhdysputken määritelmä.

Maakaasumarkkinalain säännöksiä, jotka koskevat uuden infrastruktuurin vapauttamista eräistä maakaasuverkkojen sääntelyyn liittyvistä velvoitteista, esitetään muutettavaksi muutosdirektiivin vaatimusten mukaisesti. Vapautusmenettely ulotettaisiin koskemaan Suomen ja kolmansien maiden välisiä uusia yhdysputkia. Lisäksi täydennettäisiin vapautuksen myöntämisen edellytyksiä ja menettelyn sääntöjä.

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annettuun lakiin lisättäisiin säännös sääntelyviranomaisten välisestä yhteistyöstä Suomen ja kolmannen maan välisen yhdysputken sääntelyyn liittyvissä kysymyksissä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan ensi tilassa.

Hallituksen esityksessä muutetaan maakaasumarkkinaan liittyvää lainsäädäntöä. Tässä yhteydessä haluamme nostaa esiin, että lakiin sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta tulee tehdä myöhemmin muutoksia sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta tuleen siirtohintojen nousun hillitsemiseksi.

Valvonnasta annetun lain pykälään 10 tulee lisätä vaatimukset verkkotoimintaan ja palveluun sidotun pääoman arvostusperiaatteista, niin että se kuvaa verkkoyhtiön todellista pääomarakennetta sekä määräykset siitä, että verkkoyhtiön tuoton määrittämistavan tulee perustua verkkoyhtiön todelliseen tilanteeseen. Tuoton määrittelyssä tulee huomioida sähkö- ja maakaasun siirron vähäinen riski toimialana. Lisäksi pykälään 10 tulee lisätä vaatimus sisällyttää valvontaan investointien kustannustehokkuus.

Aiemmin keväällä lausunnolla olleessa lakiluonnoksessa oli valvonnasta annetun lain pykälään 14 suunniteltu muutos, joka ei hillitse siirtohintojen nousua, vaan siirtää siirtohintojen korotukset pidemmälle aikajaksolle. Lakiluonnoksessa verkkoyhtiöille annetaan mahdollisuus kerätä aiemmin kertyneitä valvontamallissa hyväksytyjä enimmäistuottoja korottamalla sähkö- ja maakaasun siirron hintoja seuraavan kahdeksan vuoden aikana nykyisen neljän vuoden sijaan. Omakotiliitto vaatii, että suunnitelmasta tulee luopua. Jo nykyiselläänkin lainsäädäntö mahdollistaa kiinteistölle kertyvän piilovelan,

eli sähkön siirtovelan verkkoyhtiölle, josta kansalainen ei ole edes tietoinen. Tällainen velka tulee olla mahdollisimman lyhytaikainen ja sen täytyy olla kansalaiselle näkyvissä esimerkiksi laskussa.

Laki maakaasumarkkinalain 3 ja 93 §:n muuttamisesta

Omakotiliitto ei näe estettä, että Hallituksen esityksen 68 sisältämät laki- ja niihin liittyvät pykälämuutokset pykäläin 3 ja 93 tehdään.

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 27 §:n muuttamisesta

Omakotiliitto ei näe estettä, että Hallituksen esityksen 68 sisältämät laki ja niihin liittyvät pykälämuutokset pykälään 27 tehdään.

kunnioittavasti

Suomen Omakotiliitto ry

Ari Rehnfors
puheenjohtaja

Katja Keränen
talous- ja kehityspäällikkö